

Miespolvien ajan Simojoki oli voimakas puutavaran uittojoki.

Jo nuorina jokivarren pojat olivat isiensä mukana uittotöissä. Näin heistä kasvoi taitavia tukilla **koskea** laskevia taitajia.

Vuosikymmen 1950 luku oli Simossa tukkilaiskisojen liikkeelle lähtöä, saatiinhan vuosina 1953 ja 1954 ensimmäinen valtakunnanmestari **Lauri Haapaniemi** Raasakkakoski Ii ja vuonna 1958 valtakunnanmestari **Vertti Leinonen** Suomussalmi Ämmänkoski sekä vuonna 1965 valtakunnanmestari **Martti Hamari** Kukkolankoski Karunki.

Lisäksi paljon hyviä sijoituksia Simolaisten miesten suorittamana.

Ensimmäisiä kisoja alettiin pitämään 50- luvulla, järjestäjänä Simon Leijonat ja kisat pidettiin asemakylän keskellä Orikoskella, jossa yleisö sai seurata tapahtumia rautatiesillan maastossa.

Muutaman väli vuoden jälkeen eli 1962 Alajokikylän Nuorisoseura järjesti kisat Hamarinkoskella. Kisoja järjestettiin neljänä vuona peräkkäin.

Vaikka tukkilaisurheilu ei normaalisti kuulu urheiluseuratoimintaan on Simon Kiri, säilyttääkseen pitäjän vanhan tukkilaisperinteen, ottanut ohjelmaansa tukkilaiskisojen järjestämisen kesäisenä tapahtumana.

Simon Kirin hiihtojaosto järjesti koskenlaskukisarit vuodesta 1972 useana vuona Simon asemalla Orikoskella.

Muutaman väli vuoden jälkeen, alkoi Simon Kirin hiihtojaosto kokouksissaan valmistelemaan tukkilaiskisojen järjestämistä.

Martti Hamari valtakunnanmestari vuodelta 1965, valittiin tukkilaiskisojen järjestelyjen vetäjäksi 1980, tämän jälkeen kisoja alettiin järjestää vuosittain hänen kotikoskellaan, joka on Hamarinkoski.

Mukaan ohjelmaan otettiin myös moottorisahauskilpailu, joka oli metsureille mielekäs kilpailu ja yleisö pääsi seuraamaan aitiopaikalta.

Perusasioiden kuntoon saaminen on kisojen onnistumiselle tärkeä.

Tukkilaiskisojen järjestelyihin saatiin merkittäviä tukijoita, joista mainittavin oli Kemi Oy:n järjestämät tukit koskenlaskuun, puomillajuoksuun, oksakarsintaan ja tarkkuussahaukseen. Tämän tarkan tukkien valintatyön teki Kemi Yhtiön metsäasiantuntija Veijo Niva. Metsähallitus toimitti tukit sumallajuoksuun. Kemijoki Oy järjesti tarvittavan venekaluston airoineen ja tarvittavat sauvoimet talkoolaisten tekemänä heidän kotiverstaillaan,

Talkootyö ja toimitsijamäärä tärkeässä roolissa

Tukkien kuoriminen edesauttaa kuivumista kantavaksi lasku- ja puomi-

tukiksi, näin taattiin kilpailijoille tasapuolinen suoritusväline. Kilpailu tapahtuu kokonaan veden pinnalla voimakkaassa koskivirrassa, **turvallisuus** on tärkeässä roolissa, jolloin kilpailujen järjestäjän vastuu tulee korostumaan. Pitää olla pelastusliivit kilpailijoilla ja venekunnilla, jotka valvovat kilpailusuoritusta sekä tarvittaessa ovat heti paikalla auttamassa sekä valmius pelastamaan.

Tukkilaiskisoja järjestettiin Simon Kirin hiihtojaoston toimesta vuodesta 1980 lähtien kansallisella tasolla joka vuosi kesä- ja heinäkuun välisenä aikana.

Osanottajia oli koskenlaskuun ympäri Suomea, koska osanottajat olivat samoja kilpailijoita ja liikkuvat porrastetusti Porttikoskella, Savukoskella ja Raasakkakoskella.

Lähes vuosittain vaihtui voittaja koskenlaskussa ja tukkilaismaratonissa, voittajia mainitakseni, Pauli Ylitalo, Pekka Nyman, Timo Uusiportimo ja Reijo Hannila.

Myös nuoria alle 18 poikia tuli mukaan menestymiseen saakka, mainiten Kai Hamari ja Ilkka Hannila puomilla juoksuun ja koskenlaskuun.

Metsurit. Ottivat mittaa toisistaan moottorisahakisassa, jossa oli viisi osa-aluetta ja niistä laskettiin suoritusten mukaan yhteispisteet.

Metsureiden kisassa tuli usein Simoon voitto

Kalevi Klaavuniemen ansiosta.

Merkittävä päätös.

Vuoden 1987 puolella Simon Kirin hiihtojaosto teki kokouksessaan merkittävän päätöksen, anoa vuodelle 1988 kesätapahtumaksi SM- tukkilaiskisarit pidettäväksi Hamarinkoskella.

Erikoisesti Metsäurheiluliitto, huomioi työmme tukkilaisurheilun hyväksi ja tunnustuksen myöntäessään kisat.

Tukkilaiskisarit SM:n tasolla pidettiin Simon Hamarinkoskella 2 - 3. 7. 1988.

Kisojen suojelijaksi lupautui Uittoneuvos Antti Mustonen, ylituomariksi Erkki Snellman ja kilpailuvalvojaksi Arvi Leskelä sekä omat valtakunnanmestarit seurasivat kisoja tarkasti.

Kisojen järjestelyvastuu siirtyi Veijo Nivalle ja turvallisuusvastuu Martti Hamarille.

Kilpailujen pääkuuluttajana toimi Pekka Lanko, hän juonsi Tornionlaakson murteella, omalla huumorilla ja tiedoilla valloittaen yleisön.

SM:n tason kilpailut Hamarinkoskella 2 - 3.7.1988

Koskenlasku yleinen SM

1 Pekka Nyman Yli-ii 13 osallistujaa

Koskenlasku yli 40 v SM

1 Olli Lehto Kangasala 10 osallistujaa

Tukkilaismaraton yleinen SM

1 Pauli Ylitalo Pudasjärvi 12 osallistujaa

Tukkilaismaraton yli 40 v SM

1 Reijo Hannila Simo 6 osallistujaa

Sauvonta yleinen SM

1 Pekka Nyman Yli-ii 27 osallistujaa

Sauvonta yli 40 v SM

1 Reijo Hannila Simo 7 osallistujaa

Rullaus yleinen

1 Timo Uusiportimo Ranua 22 osallistujaa

Lisäksi nuorten miesten suosima minimaraton, sai merkittävästi huomiota ja hienon kilpailuhengen.

Minimaraton alle 18 v miehet

1 Ilkka Hannila Simo 7 osallistujaa

Joukkuesoutu

1 Savukosken venekunta Savukoski 9 venekuntaa

Pussitappelu. Joka oli todellinen kisayleisön viihdyttäjä

1 Ossi Valkama Vihti 7 osallistujaa

Kisaohjelman täydensi **Metsureille** moottorisahauskisa.

- moottorisahan terälevyn asennus, oksakarsinta, puun kaato, runkojen ala- ja yläsahaus sekä tarkkuuskatkaisu.

1 Matti Saastamoinen Tehdaspuu
3 Kalevi Klaavuniemi Metsäliitto 20 osallistujaa

Tukkilaismaratonia voidaan pitää päälajina, joka vaatii kilpailijalta kovaa kuntoa. Lajiin kuuluvat: puomilla juoksu, veneen veto, sumalla juoksu, sestominen rannalle ja lopuksi n. 100 metrin maastajuoksu maaliin. Parhaalla aikaa kului 4min. 36 sek. Sumajuoksua kuvaa Lanko Pekan sanonta; "miehillä on mahanalus jalkoja täynnä" eli ketterästi täytyi edetä, jotta edellisen aika alittuisi.

SM:n kisapaikan hiljennettyä, kokoonnuttiin kisan järjestävä porukka kahville ja vaihtamaan mielipiteitä. Kaikki oli mennyt suunnitelmien mukaisesti ja kisayleisöltä tulvi myös kiitoksia tukkilaiskisojen ohjelman monipuolisuudesta.

Tukkilaiskisoja jatkettiin kansallisella tasolla vuoteen 1993 asti, jolloin järjestettiin viimeiset Simojoen tukkilaiskisat.

Syyt kisojen lopettamiseen olivat, yhä vähenevät talkoolaiset ja osanottajien joukko sekä vähenevä kisayleisömäärä.

Lähes puolivuosisatainen Simojoen tukkilaiskisojen aika oli tullut matkansa päähän.

Simon Kirin hiihtojaoston ja talkoolaisten tekemä työmäärä, kaikki saatu tuotto järjestetyistä tukkilaiskisoista, käytettiin edelleen seuran nuorten urheilijoiden hyväksi, sekä jaoston toiminnan kehittämiseen.

Historiikin lopuksi esittäisin, että Simojoen rannalle pystytettäisiin kiveen hakattu tai pronssiin valettu tukkilainen, jonka jalustassa komeilevat simolaisten valtakunnanmestareiden nimet.

Patsas olisi jokivarren tukkilais- ja uittokulttuuriperintö tuleville sukupolville. Toteuttajina voisivat olla Simo Kiri, Simon eri järjestöt, Simon kunta ja Metsäyhtiöt.

Simossa 10.4.2016

Toivo Pirneskoski
Historiikin tekijä